

ياری پەرەپیدانی هەستی بینین و ئەو یارییانەى سەرنجى وینە دەدەن (دۆزینەوێ جیاوازی **یان** هاوشیوێی نیوان

وینەکان) یارمەتى منداڵ دەدات تا شیوێ و رەنەگ و دووریەکان جیا بکاتەوێ، و هەر وەها دەتوانیت **چەمکی شوین**

تیبگات وەك (بەرز و نزم، خوارەوێ و سەرەوێ).

دووێم: یاری بۆ پەرەپیدانی جووئە

ئەم جووێ یارییانە **توانای ناسین** و **پشەکنینی جەستەى خوێ بە منداڵ دەبەخشیت**، بەهۆى جولاندى بەشیک ئە

جەستەى (بازدان، شت هەلدان، راکردن، راکیشان)، **دوو بارە کردنەوێ ئەم جولانەى لەش یارمەتى منداڵ** دەدات بۆ

گەشەسەندنى **جەستەى وەك توانای هاوسەنگى و نەرمى و گونجایى جووئەى ماسولکەکانى**، زیاتر باوهرى بە خوێ

دەبیت .

ياری پەرەپیدانی هەستی بینین و ئەو یارییانی سەرنجی وینە دەدەن (دۆزینەوهی جیاوازی **یان** هاوشیوهی نیوان وینەکان) یارمەتی منداڵ دەدات تا شیوه و رەنەگ و دووریەکان جیا بکاتەوه، و هەرۆهە دەتوانیت **چەمکی شوین** تیبگات وەك (بەرز و نزم، خوارەوه و سەرەوه).

دووەم: یاری بۆ پەرەپیدانی جوولە

ئەم جوۆرە یارییانی توانای ناسین و پشەکنینی جەستەیی خۆی بە منداڵ دەبەخشییت ، بەهۆی جولاندنی بەشیک ئە جەستەیی (بازدان، شت هەلدان، راکردن، راکیشان)، **دوو بارە کردنەوهی ئەم جولانەیی لەش یارمەتی منداڵ** دەدات بۆ **گەشەسەندنی جەستەیی وەك توانای هاوسەنگی و نەرمی و گونجاوی جوولەیی ماسولکەکانی**، زیاتر باوەری بە خۆی دەبیت .

۲. جۆرى ياريكردن به پيى ياساكانى يارييه كه

يه كه م: نهو ياريپانهى ياساكانيان سادهيه

ياري مارو په يژه، نه م ياريه ياده وهرى بينين و خوراگرى و سوربوون پهره پيده ددات.

دووم: نهو ياريپانهى ياساكهى ئاؤزه

پيشى دهوتريت ياري ريگخستن و كوكردنه وه و دوزينه وهى په يوه ندى نيوان پارچهى كه ره ستهى ياريه كان و به يه كه وه لكاندنيان

بو دروستكردنى شتيك ، يارمه تى مندا ل ده دات بو نه وهى به سه بر بيت و تهر كيز بكات ، ته نسيقى نيوان جوولتهى ده ست و بينين

، چه مكى شيوه و قه باره و ژماره فير ده بيت ، هه ستى (به ده سته ينان) و به به ره مى ده به خشيته مندا ل.

۵. یاری دهربرین

مندالْ به هوی نهم جوره یاریه وه چهند ریگایهك تاقی دهکاته وه تا بگات به جهستهی خوئی، به وشه یان

به جووئه یا به هیمای دهموچاوی یان جهستهی، یاری شانویی و موسیقا و سهما، دهکریت زور له مندالیه وه

راهینانی پی بکریت، مندال له گهل ئاوازی موسیقادا بجوئیت و سهما بکات، لییره دا توانای قسه کردن و

گیرانه وی مندالْ گه شه دهکات.

۶. یاری زانیاری گشتی و بیرکردنه‌وه

له ریگهی ئەم جوړه یاریه‌وه بواریه مندال دهبه خشیت تا چه مک و بیروکه و زانیاری نوی له بواری جیاوازدا

وهریگریت، خولیای مندال بو بیرکردنه‌وهی و شیکردنه‌وه ده‌وروشینیت، ناماژە زاره‌کیه‌کانی پهرده‌ستینی و

وشه‌ی زیاتر فی‌ر ده‌بییت، وهک مور و یاری بیرکاری و ژماره‌کان.

يارىكردن به پيى جوړى به شداربوونى منداډ له يارىكردنه كهدا :

مهرج نيبه منداډ هموويان به شدارى له يارىكردندا وهك يهك بكهن، به پيى ته مه نه كه يان له دوو سال و نيوهوه تا پينج

سال، شش جوړى به شداريكردنيان هه يه له يارىكردندا كه نه مانهن :

۱. منداډ هيچ يارى ناكات، ته نها داده نيشى و سه يري نه وانى تر دهكات يان خوى به شتى بى نامادهوه خهريك دهكات .

۲. منداډ به ته نيا يارى دهكات به ياربيه كانى خوى جياواز له و ياربيانه ي كه منداډه كانى تر يارى پى دهكهن و هيچ

كارليكردنيك له گه ئياندا درووست ناكات .

۵. یاری هونه‌ری :

خوی له و **ده‌برپینه هونه‌ریانه‌دا ده‌بینیته‌وه** که **له‌ویژدانه‌وه سه‌رچاوه‌یان وهرگرته‌وو،** هه‌ستکردن به‌جوانی و هه‌ستی هونه‌ری وه‌ک موسیقا و وینه‌کردن و ره‌نگکردن و گۆرانی و شت **به‌یه‌که‌وه لکاندن .**

سوده‌کانی :

* **یارمه‌تی مندال دهدات بو ناسینی** تاییه‌تمه‌ندی نهم ماددانه‌ی وه‌ک که‌تیره و قور و مقه‌ست و قه‌له‌می ره‌نگکردن، و هه‌ویر .

* **یارمه‌تی** گه‌شه‌کردنی ماسولکه‌کان و په‌نجه‌کانی دهدات تا زیاتر ئاماده‌بیته‌بو نووسین .

* **یوار ده‌به‌خشیته مندال** هه‌سته‌کانی به‌ئازادی ده‌برپیت، زیاتر باوه‌ری به‌خوی ده‌بیته‌و هه‌ستی جوانی لای پی‌ده‌گات .

ئەو فاكتەرلەردە كارىگەرلەر ھەيەتتە سەرلەنگەن مەنئەلەر :

۱. توخۇم : جىياۋزى ئەۋىنە كىرىش مەنئەلەر كۆپ قىلىشقا ئەۋەتمەسلىكى شەرتتە سالانە ھەپتە ھەپتە، ۋىنە كىچىك زىيەت ۋىنە دەۋىچاۋ

بەشىۋەتتە تەۋا بەلەم كۆرۈن زىيەت ئەۋەتۈش ۋىنە دەۋىچاۋ دەۋىچىش، لاي كۆرۈن زىيەت ۋىنە قۇرۇق ۋە تانك ۋە شەرتتە بىنەرتتە بەلەم لاي

كىچىك ئەمەتتە مەتر ھەيەت، مەنئەلەر ئەۋەتمەسلىكى (۵ - ۱۱) سالى زىيەت دەۋىچاۋ ۋىنە توخۇم كەي خۇيان كەن، بەلەم دۋا ئەۋەتمەسلىكى (۱۱)

سالى كىچىك زىيەت ۋىنە كۆرۈن دەۋىچىش .

۲. زىرەك : جىياۋزى ئەۋىنە كىرىش مەنئەلەر زىرەك ۋە مەنئەلەر كەتتە ھەيەت، ئەۋەتتە ۋىنە (جۈد-ئىنە) دەۋىچاۋ كە چەند پىگەشەتتە

مەنئەلەر مەنئەلەر گەشە كىرىش، زىيەت ۋىنە كەن ھەيەت، ۋىنە كەي زىيەت گۈنچاۋ ۋىنە كەي .

۳. ئىنە : ئەۋەتتە ۋىنە كىرىش مەنئەلەر گۈنچاۋ كەن دەۋىچاۋ ئىنە كەي ۋە كەسلى چۈرۈش ۋە ۋىنە كەن ۋەنەگ

بەتتە .

٤. تهمەن : ئەگەر داوای وینەى باوکی ئە منداڵیکى تهمەن سى سال بکەین دەبینن وینەکەى بازنەیهکە و دوو بازنەى بچووکی

ئەناودایە کە چاوهکانیى ، دوو هیلى تەریب و ستونی کە قاچەکانە دوو خەتى تری ئاسویی کە دەستەکان دەنوینیى، بەلام

تەمەنى چوار سال زیاتر وینەکەى باشە وردترە، کەواتە بەگەرەبوونی تهمەن وینەکانى منداڵ باشە دەبیى .

ناما نجى یاریە هونەرپەکان

١. راستى و زانیاری و بۆچوون و خولیای خۆتاقیکردنەوه وەردهگریت

٢. هەلچوون و دلهراوکیکەنى دەردەبریت و خوی خالی دەکاتەوه

٣. توانای گوزارشتکردن ئە هەست و سۆز و بیرۆکەکان لا درووست دەبیى

٤. دەکریت یاریە هونەرپەکان ئە چارەسەرى دەروونیدا بەکار بهینریت

